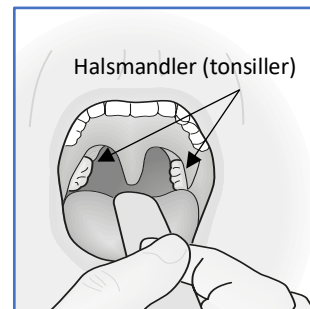

VEJLEDNING VED FJERNELSE AF HALSMANDLER HOS VOKSNE

Indledning

Halsmandlerne sidder på hver sin side i mundsvælget lige bag forreste ganebue, som strækker sig ned fra ganen til tungeroden bagest i munden. Mandlerne hjælper til med at bekæmpe bakterier og andre infektioner i kroppen. Man kan dog godt undvære mandlerne, der kun udgør en lille del af kroppens immunforsvar, og mandlerne kan selv blive sæde for infektion. Tilbagevendende eller kronisk betændelse i mandlerne (mandelpropper, smerter og dårlig ånde) kan gøre det nødvendigt at fjerne dem.

Hos nogle kan store mandler give anledning til søvnforstyrrende vejrtrækning i form af snorken, natlige vejrtrækningspauser, samt eventuelt synkebesvær og trivselsproblemer. Symptomerne kan i disse tilfælde afhjælpes ved delvis eller komplet fjernelse af mandlerne.

Ved operationen (tonsillektomi), bortopereres mandlerne helt. Smerterne efter operationen er mere udtalte end ved delvis fjernelse af mandlerne. Risikoen for blødning er også lidt større, dog under 2-3%. I få tilfælde kan blødningen være kraftig og kræve akut behandling. Fjernede mandler vokser ikke ud igen, men små rester af mandelvæv kan forekomme.

Du skal have **smertestillende medicin** i hjemmet 2 timer før indgrebet (2 stk. tablet paracetamol 500mg pr. stk.) og møde **fastende** på operationsdagen. *Se særskilt vejledning om dette udleveret i forbindelse med planlægning af operationen.* Gør venligst opmærksom på eventuelle løse tænder.

Operationen

Indgrebet foregår i fuld bedøvelse og tager ca. 30 minutter. Munden holdes åben med en særlig holder (mundspærre). Mandlerne fjernes komplet inklusiv den omgivende kapsel, der adskiller dem fra den underliggende svælgmuskulatur. Det sikres, at blødningen er standset inden operationen afsluttes.

Efter operationen

Du observeres på opvågningsstuen. Der vil være sivende blødning fra næse og mund i 15-30 minutter efter operationen. Du tilses af lægen, inden du sendes hjem. Du bør de første døgn drikke rigeligt med kolde drikke samt indtage kold og blød mad, idet du begynder med is, yoghurt og lignende. Går det fint, må du gerne spise almindelig mad, dog skal du undgå hårde fødeemner (rå grøntsager, franskbrødskorper etc.) de første 2 uger. Som regel går der op til en uges tid før du igen er på fuldkost.

Der må påregnes en del smerter den første uge efter operationen. Smerterne behandles med Ibuprofen (*recept udskrives*) samt paracetamol (Panodil) 1g x 4 dagligt **fast den første uge**, herefter ved behov. Det første døgn kan der være lidt blod i spyttet. Det er normalt. Man kan også være lidt øm i tungen pga. trykpåvirkning fra mundspærren under indgrebet. Det er ikke ualmindeligt med temperaturstigning til 38,5°C det første døgn efter operationen. Du skal holde fri fra arbejde den første uge efter operationen, og kan herefter genoptage dit arbejde, hvis almentilstanden tillader det. Fysisk aktivitet bør begrænses de første 14 dage.

Vær opmærksom på

- Risikoen for alvorlig blødning efter fjernelse af mandler er relativt lille. Ved blødning skal barnet sidde op og have is i munden. Kontakt klinikken i dagtimerne eller vagtlægen efter klinikkens lukketid for råd og vejledning, hvis det fortsætter. Ved akut kraftig blødning fra mund/svælg ringes 112.
- Kontakt klinikken hvis barnet får feber (over 38,5°C) de første par dage efter operationen.
- Fjernede mandler vokser ikke ud igen.